

prižgemo električne lučke v njih. Vse doživljamo, vse preizkusimo, vsepovsod smo doma, in ves svet je v duhu naš.

Tako minevajo dnevi, in življenje otrok raste in raste. A včasih mi pride misel: Ali smo mi, veliki in pametni, bolj pametni od teh naših najmlajših? Kaj ne delamo toliko del, ki prav tako nimajo trdne podlage kakor pri otroku? In se pričkam in besedičimo in se veselimo in pretakamo solze vse do konca — kakor ti najmlajši v svojih igrah. Tako smo drug drugega podoba: otroci se gledajo v naše zrcalo, mi pa v njihovo.

Fr. Pengov:

Tobak.

Tobak — tako trdijo na Pomeranskem — je iznašel sam vrag. Ljudje niso poznali niti imena temu zelišču, dokler ga niso izvedeli na ta-le način:

Nekega dne je videl kmet, kako obdeluje hudobni duh veliko njivo, kjer so stale rastline prav posebne vrste. Kmet je bil radoveden, zato je vruga vprašal: »Kaj je to, vražič, kar sadiš?«

»Tega ne ugameš svoj živ dan!« se je zasmejal hudobec.

Beseda je zbudla gospodarja, pa je zavpil: »Kar veš ti, vem tudi jaz: toliko pameten sem že, kot ti!«

»Tako?« se je začudil vrag. »No, pa staviva! Če ugameš v treh dneh ime temu zelišču, naj bo tvoja ta velika njiva in vse, kar je na nji. Če ga pa ne ugameš, si pa ti sam moj z dušo in telesom!«

Kmet je imel trdo butico, pa je sprejel stavo. Toda že na potu proti domu mu je upadlo srce, in ko je prišel v domačo hišo, se je vsedel ves žalosten na klop in ni maral ne jesti ne piti.

»Kaj pa ti je, možiček?« ga je vprašala kmetica.

»Oh, ženica!« ji je potožil mož, »to je huda, huda zgodba!« In potem ji je povedal vse, kar se mu je bilo pripetilo.

Pa ga je potolažila ženica: »Če ni nič hujšega, le kar jej in pij in bodi dobre volje! Ime rastline ti ugamem že jaz!«

Pa je žena šla, se slekla in zlezla v veliko kad, kjer so hranili črni, lep-ljivi katran. Na to je prerezala po dolgem pernico (posteljo) in se povaljala v perju, tako da je bila po vsem telesu pokrita z njim. Pa je šla na polje, kjer je rastlo tisto tuje zelišče, tekala po razorih gor in dol ter se sklanjala z glavo proti tlom, kakor da hoče jesti tisto listje. Komaj jo pa opazi vrag, že priteče iz hiše, da prežene veliko ptico. Ploska z rokami in vpije: »Šu, ti velika štoklja, ali se mi pobereš iz mojega tobaka! Š-u! Š-u! Š-u!«

Žena je že izvedela dovolj. Urno je odhitela domov in povedala možu, kako je bil imenoval satan tisto zelišče.

Ko je prišel tretji dan, se je hudobec že veselil in si mel roke, češ, spet bo moja ena duša! Ves oveseljen je vprašal kmeta, če ve, kako je ime tistemu tujemu zelišču.

»I, čisto navadni tobak je!« mu je pomilovalno odgovoril kmet.

Satan je stavo izgubil in je moral brez kmetove duše nazaj v peklo. A slab spomin je le pustil za seboj: Kmet je namreč dobil za njim velik kos tistega sveta s tobakovo rastlino. In se je zagledal v rastlino on in njegovi otroci. Zelo veliko je takih pridelovalcev tudi v naši jugoslovanski domovini, a s tobačnim strupom »nikotinom« si nakopava bolezen, posebno jetiko, na stotisoče in milijone ljudi.